

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

BESZÁMOLÓ

2025. október

**AZ ELFOGADOTT VÉLEMÉNYEK, ÁLLÁSFOGLALÁSOK
ÉS TÁJÉKOZTATÓ/ÉRTÉKELŐ JELENTÉSEK
ÖSSZEFOGLALÁSA**

Tartalomjegyzék

1.	GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KOHÉZIÓ	3
2.	FOGLALKOZTATÁS- ÉS SZOCIÁLPOLITIKA, UNIÓS POLGÁRSÁG	3
3.	EGYSÉGES PIAC, TERMELÉS ÉS FOGYASZTÁS	3
4.	MEZŐGAZDASÁG, VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM	4
5.	KÜLKAPCSOLATOK	6

1. GAZDASÁGI ÉS MONETÁRIS UNIÓ, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KOHÉZIÓ

- [*A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék módosítása*](#)

Mivel az EGSZB teljes mértékben megfelelőnek tartja a javaslat tartalmát, és a 2021. február 24-én elfogadott, *a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék* tárgyában készült véleményében¹ már nyilatkozott róla, úgy határozott, hogy a javaslattal kapcsolatban támogató véleményt bocsát ki, amelyben az említett dokumentumban kifejtett álláspontjára hivatkozik.

2. FOGLALKOZTATÁS- ÉS SZOCIÁLPOLITIKA, UNIÓS POLGÁRSÁG

- [*A rákkeltő anyagokról, mutagénekről és reprodukciót károsító anyagokról szóló irányelv felülvizsgálata*](#)

Mivel az EGSZB megfelelőnek tartja a javaslat tartalmát, és részéről további megjegyzést nem kíván hozzáfűzni, úgy határozott, hogy a javaslattal kapcsolatban támogató véleményt bocsát ki.

3. EGYSGES PIAC, TERMELES ÉS FOGYASZTÁS

- [*Állami támogatásokra vonatkozó keret a tisztaipar-megállapodás támogatása céljából*](#)

Az EGSZB:

- üdvözli a tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretét, amely kulcsfontosságú eszköz az európai ipar dekarbonizációjának támogatásához és az uniós stratégiai beruházások megőrzéséhez, hangsúlyozva, hogy zökkenőmentes integrációra van szükség a meglévő eszközökkel a koherencia biztosítása, az átfedések elkerülése és az érdekelt felek számára egyértelmű iránymutatás nyújtása érdekében,
- figyelmeztet az egységes piac széttöredezettségére a nemzeti állami támogatási kapacitások közötti különbségek miatt, és ösztönzi olyan mechanizmusok bevezetését, amelyek jutalmazzák a határon átnyúló koordinációt és a pozitív továbbgyűrűző hatásokat eredményező projekteket, összhangban a Letta- és Draghi-jelentésekkel,

¹

[HL C 155., 2021.4.30., 52. o.](#)

- felhív a tisztaipar-megállapodás finanszírozási eszközeinek – többek között egy szilárd Versenyképességi Alap és a megerősített többéves pénzügyi keret – gyors végrehajtására, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az állami támogatás nem vonhatja el a figyelmet a villamosenergia-piacok és a hálózati infrastruktúra hosszú távú strukturális reformjáról,
- támogatja a tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretének azon célját, hogy egyensúlyt teremtsen a technológiasemlegesség és a dekarbonizációs célok között, ugyanakkor sürgeti az Európai Bizottságot, hogy folytasson párbeszédet az érdekelt felekkel annak biztosítása érdekében, hogy a támogatási küszöbértékek és mérőszámok reálisak legyenek, és tükrözzék az ágazati és regionális sajátosságokat,
- üdvözlí a szociális és európai preferenziazáradékok bevezetését a tisztaipar-megállapodás állami támogatási keretében, feltéve, hogy azok arányosak, összhangban vannak az igazságos átmenet céljaival, és nem jelentenek olyan túlzott adminisztratív terheket, amelyek visszatárhathnák a részvételt vagy elmélyíthetnék a tagállamok közötti egyenlőtlenségeket.

4. MEZŐGAZDASÁG, VIDÉKFEJLESZTÉS ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

- ***A vegyi anyagokra vonatkozó omnibusz csomag***

Az EGSZB:

- üdvözlí a hatodik egyszerűsítési omnibusz csomagot, amely célzott módosításokat vezet be a vegyi, kozmetikai és termésmővelő anyagokra vonatkozó uniós rendeletekben a megfelelési terhek csökkentése, az egyértelműség javítása és az innováció támogatása érdekében, mindezt a biztonság veszélyeztetése nélkül. Az EGSZB elfogadja az Európai Bizottság javaslatainak általános irányvonalát, és üdvözlí az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének garantálására irányuló céljukat, ugyanakkor sürgeti, hogy annak megvalósítása során teljes mértékben vegyék figyelembe az „egy egészség” megközelítést;
- hangsúlyozza, hogy fontos, hogy a fogyasztók gyorsan kapcsolatba tudjanak lépni egy beszállítóval olyankor, amikor azonnali kapcsolatfelvétetre van szükség. Ehhez a telefonos kapcsolat a legjobb eszköz, hiszen az szükség esetén elősegíti a könnyű információmegosztást. A digitális elérhetőségeken nem mindig a megfelelő módon lehet megkapni az információkat,
- megjegyzi, hogy egyes weboldalak meglehetősen összetettek és nehezen navigálhatók lehetnek. A beszállítóknak egyszerű hozzáférést és felhasználóbarát digitális elérhetőséget kell biztosítaniuk;
- hangsúlyozza, hogy közegészségügyi és környezetvédelmi szempontból nem megfelelő az az előírás, hogy a címkéket indokolatlan késedelem nélkül kell aktualizálni, amennyiben egy anyag vagy keverék osztályozása vagy címkézése tekintetében változás következik be. A címke naprakésszé tételére 12 hónapos határidőt kell rögzíteni. Amennyiben szükség van a rögzített határidő meghosszabbítására, akkor ennek alátámasztására megfelelő bizonyítékokat kell az Európai Bizottság rendelkezésére bocsátani;
- hangsúlyozza, hogy a jó minőségű címkézés fontos eleme a közegészség és a környezet védelmének. A könnyű olvashatóság érdekében a címkéket fehér alapon piros vagy fekete színnel kell nyomtatni. Kivételes körülmények között ezt módosítani lehet, de az alapkövetelménynek annak kell lennie, hogy a címke könnyen olvasható, a szavak pedig világosan nyomtatottak legyenek, és egymástól megfelelő távolságra helyezkedjenek el,

- javasolja, hogy engedélyezzék az olyan rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító (CMR) anyagokra vonatkozó eltérést, amelyek figyelmeztető mondata orális vagy inhalációs expozíciós útra utal, kivéve, ha bizonyítható, hogy azok gyermekekre és más veszélyeztetett csoportokra különös kockázatot jelentenek,
- hangsúlyozza, hogy annak eldöntésekor, hogy egy anyag a kozmetikai termékekben található CMR-anyagok megfelelő alternatívájának tekinthető-e, gazdasági szempontokat csak akkor szabad figyelembe venni, ha túlzott gazdasági költségek merülnek fel, vagy az alternatív termék gazdaságilag teljesen életképtelen. Különösen a kis- és középvállalkozásoknak (kkv-k) támogatást kell kapniuk az alternatív termékekbe való beruházáshoz. A közegészség túlságosan fontos ahhoz, hogy az ilyen termékekben található CMR-anyagok megfelelő alternatíváinak vizsgálatakor gazdasági megfontolások túl nagy hangsúlyt kapó, meghatározó tényezőnek számíthassanak,
- hangsúlyozza, hogy a fogyasztók biztonságával foglalkozó tudományos bizottságnak (FBTB) gyorsan értékelnie kell az endokrin károsító anyagokat, mivel azok zavart okozhatnak a szervezet természetes hormonháztartásában. Különösen a gyermekek vannak veszélyben, ugyanis az endokrin károsító anyagok életük kulcsfontosságú fejlődési pillanataiban okozhatnak zavarokat.

- **Rendelet az Európai Vegyianyag-ügynökségről**

Az EGSZB:

- üdvözlí az Európai Vegyianyag-ügynökségről (ECHA) szóló rendeletjavaslatot, amely független jogi keretet hoz létre, hogy segítse az ECHA-t az emberi egészség és a környezet védelme érdekében végzett, egyre bővülő feladatainak hatékony ellátásában,
- úgy véli, hogy a döntéshozatali folyamat részeként a vegyi anyagok tudományos értékelése során figyelembe kell venni a veszélyeztetett csoportok szükségleteit, mivel egyes anyagok különös kockázatot jelenthetnek rájuk nézve. Az EGSZB sürgeti, hogy a vegyi anyagok értékelését az „egy egészség” szemlélet alapján végezzék, hogy jobban tudják kezelni a veszélyeztetett csoportokat aránytalanul érintő kockázatokat, és meg tudják erősíteni az inkluzív, átlátható és összehangolt irányítást,
- megjegyzi, hogy az Ügynökség jövőbeli sikerének kulcsa annak biztosításában rejlik, hogy feladatainak ellátása során az Ügynökség független legyen, és függetlennek is tekintsék. A tudományos szakvélemények széles körű elfogadottságának biztosítása érdekében az összeférhetetlenség kérdését is központi szempontnak kell tekinteni,
- azt ajánlja, hogy az új javaslatok biztosítsanak minél szélesebb körű hozzáférést a vegyi anyagokra vonatkozó adatokat tartalmazó valamennyi dokumentumhoz és az ilyen adatok minden egyéb forrásához,
- úgy véli, hogy az elnökből és két tagból álló fellebbezési tanács túlságosan szűk és korlátozott ahhoz, hogy megfelelően kezelje a fellebbezéseket. Az EGSZB úgy véli, hogy a méltányosság és az átláthatóság biztosítása érdekében a fellebbezési tanácsnak több tagból kell állnia,
- hangsúlyozza, hogy ha eltérő tudományos vélemények esetén nem sikerül megegyezni, a közegészség és a környezet védelme érdekében az elővigyázatosság elvét kell alkalmazni,
- kéri, hogy biztosítsanak megfelelő forrásokat az ECHA bizottságai számára, és vezessenek be időszerezésre vonatkozó mutatókat és szolgáltatási normákat,

- javasolja, hogy hozzanak létre egy, az ECHA igazgatóságát segítő állandó civil társadalmi tanácsadó testületet, melynek véleményeit és jegyzőkönyveit közzéteszik,
- kéri, hogy proaktív módon tegyék közzé a nem bizalmas jellegű forrásdokumentumokat, illetve a vélemények, határozatok és jelentések közérthető összefoglalóit, megtalálható, hozzáférhető, interoperábilis és újrafelhasználható metaadatokkal és egy alkalmazásprogramozási felülettel az adatok további felhasználása céljából. Az EGSZB azt is támogatja, hogy a jogosult nonprofit szervezetek számára biztosítsák a jogot arra, hogy a fellebbezési tanácshoz forduljanak, és hogy díjmentességet vagy díjcsökkentést biztosítsanak e szervezetek számára.

5. KÜLKAPCSOLATOK

• Diplomácia és fogyatékoság

Az EGSZB:

- hangsúlyozza, hogy fogyatékosággal élő személyekkel szembeni megkülönböztetés elleni küzdelemmel kapcsolatos diplomácia sarokköve a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló, 2006-ban elfogadott és 2008 óta hatályos ENSZ-egyezmény. Ez a fő nemzetközi jogi eszköz, amely védi a fogyatékosággal élő személyek jogait, és meghatároz olyan alapelveket, mint a megkülönböztetésmentesség, a társadalomban való teljes körű és hatékony részvétel, valamint az akadálymentesség és az esélyegyenlőség,
- üdvözlí az Európai Unió által a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény 2011-es aláírása óta elfogadott számos intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a fogyatékosággal élő személyek egyenlő jogokkal és lehetőségekkel rendelkezzenek,
- rámutat, hogy az EU uniós szintű forrásokat is biztosított a fogyatékosággal élő személyek befogadásának előmozdítására olyan területeken, mint a szociális kérdések, a munka-, az oktatás- és az egészségügy, vagy a kultúra,
- kiemeli, hogy az Európai Unió aktívan együttműködött a nem kormányzati szervezetekkel az inkluzív szakpolitikák kidolgozása és javítása, a helyes adatok gyűjtése és a fogyatékosággal kapcsolatos kérdések tudatosítása érdekében,
- rámutat arra, hogy Svédország, Litvánia és Németország azon európai országok közé tartozik, amelyek a jelek szerint a legtöbbet tették a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény átültetése érdekében, és hangsúlyozza, hogy Lengyelország is jelentős haladást ért el. Európán kívül Kanada, Ausztrália és Új-Zéland említhető élenjáróként a fogyatékosággal élő személyek jogainak védelme terén,
- javasolja, hogy az Európai Bizottság fogadjon el cselekvési terveket a fogyatékoság valamennyi formájára vonatkozóan, az EU-n belül és kívül egyaránt, összhangban a fiatalokra és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervekkel,
- kéri, hogy az Európai Bizottság szorosabban működjön együtt a fogyatékosággal élők szervezeteivel, mind a nemzetközi együttműködés, mind az Európai Unió humanitárius fellépései keretében diplomáciájának javítása és hatékonyabbá tétele érdekében,
- úgy véli, hogy minden olyan diplomáciai küldöttséget, amely a fogyatékosággal és a fogyatékosággal élő személyek jogait esetlegesen érintő megállapodásokkal vagy szerződésekkel foglalkozik, kötelezni kell arra, hogy a fogyatékosággal élők szervezeteinek

- legalább egy képviselőjét hozza magával az ENSZ fórumaira, az adott állam költségén. Javasolja, hogy kezdjék meg ezt a gyakorlatot a részes államok konferenciáján (COSP),
- véleménye szerint az EU támogathatná ezt a Team Europe kezdeményezésből, amely minden egyes COSP esetében támogat egy, a 27 tagállam által közösen képviselt álláspontot. A cél az, hogy minden diplomáciai képviseleten belül hivatalosan kijelöljék a fogyatékkal foglalkozó kapcsolattartó pontokat.
 - ***Az európai értékek megerősítése a tagjelölt országokban a közszolgáltatási ágazat támogatása, valamint a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek megerősítése révén***

Az EGSZB:

- rámutat, hogy az EU bővítése nem csupán politikai és intézményi, hanem alapvetően **értékalapú** folyamat,
- hangsúlyozza, hogy a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek létfontosságú szerepet játszanak annak támogatásában, hogy a tagjelölt országok átvegyék az alapvető uniós értékeket: a demokráciát, az emberi jogokat, a munkavállalói jogokat és jogállamiságot,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy:
 - a tagjelölt országok szociális partnereit megfigyelőként vonja be az uniós szintű szociális párbeszéd ágazatközi és ágazati struktúráiba,
 - az uniós programokat és finanszírozást stratégiaileg irányítsák a civil társadalmi szervezetek és a szociális partnerek megerősítésére,
 - mozdítsa elő a tagjelölt országok és a tagállamok szociális partnerei és civil társadalmi szervezetei közötti partnerségeket és társaktól való tanulást,
 - használja fel az ifjúsági garanciát, a növekedési terveket és a reformprogramot a szociális párbeszéd megerősítésére,
 - a koherencia és a hatás növelése érdekében törekedjen szinergiákra más szereplőkkel, különösen az ILO-val,
 - foglalkozzon a civil társadalmi tér és a független média elfojtására irányuló nyilvánvaló kísérletekkel, és nagyobb hangsúllyal térjen ki ezekre a kérdésekre a bővítési stratégiában és az országjelentésekben,
 - kiemeli, hogy a közszolgálati munkáltatóknak és munkavállalóknak kulcsszerepe van a bizalom és a demokratikus kormányzás előmozdításában. Az átlátható, szakmai alapokon álló és elszámoltatható közszolgáltatások elengedhetetlenek a polgárok intézményekbe vetett bizalmához,
- ajánlja, hogy:
 - a csatlakozási előkészületek részeként erősítsék meg és intézményesítsék a hatóságok és a civil társadalom közötti együttműködést,
 - az EGSZB által kezdeményezett bevált gyakorlatot követve az uniós szervek és intézmények vonják be a tagjelölt országokat a munkájukba,
 - hatékonyabban használják az uniós finanszírozást a demokratikus szereplők támogatására, valamint a veszélyeztetett csoportok és a távoli területek elérésére (pl. a támogatások továbbosztása révén),

- támogassák átlátható intézményesített részvételi és konzultációs struktúrák létrehozását, biztosítva, hogy a civil és szociális párbeszéd beépüljön a tagjelölt országok jogrendjébe,
- a demokratikus értékek, a kritikus gondolkodás és a polgári szerepvállalás előmozdítása érdekében helyezték előtérbe az oktatási rendszerek – különösen a tanárképzés – uniós támogatását. Meg kell őrizni a tanárok autonómiáját és a tudományos élet szabadságát.

- **„Biztonságos országok” csomag**

Az EGSZB:

- értékeli az Európai Bizottság erőfeszítéseit annak érdekében, hogy egységesítse a biztonságos országok kijelölésére vonatkozó eljárásokat, amelyek jelenleg átláthatatlanok, az egyes tagállamok saját belátásuk szerint határozzák meg őket, és amelyek tekintetében hiányzik a hatékony nemzetek feletti ellenőrzés,
- hangsúlyozza, hogy egy ország „biztonságosnak” minősítése döntő jelentőségű a menedékjog iránti kérelmek elbírálási eljárásában, mivel a biztonságosnak minősített országok állampolgárai által benyújtott kérelmeket gyorsított eljárás keretében bírálják el,
- rámutat arra, hogy a menedékjog iránti kérelem elbírálására vonatkozó gyorsított eljárás alkalmazása azt jelenti, hogy csökkennek az eljárási biztosítékok, és a kérelem elutasítása esetén a kérelmezőt kiutasíthatják a tagállam területéről, amíg bírósági jogorvoslatra nem kerül sor, ami nyilvánvalóan ellentétes a genfi egyezmény 33. cikke szerinti visszaküldés tilalmának elvével,
- úgy véli, hogy a biztonságos országnak való minősítés emellett a menekültjog korlátozását is jelenti, mind az eljárási garanciák csökkenése miatt, amely a gyorsított eljárások alkalmazásából adódik, mind pedig azért, mert az ország biztonságosságának vétele a bizonyítási teher megfordítását eredményezi a menedékkérő számára, akinek az ellenkezőjét kell bizonyítania ahhoz, hogy nemzetközi védelmet kapjon,
- úgy véli, hogy a gyorsított eljárás és a határon folytatott eljárás alkalmazásának kritériumaként meghatározott 20%-os uniós szintű elismerési arány önkényes és nem megfelelő,
- úgy véli, hogy – a jelenleg rendelkezésre álló, intézményi és civil társadalmi forrásokból származó adatok alapján, valamint az EU Alapjogi Chartájával összhangban – amennyiben a COM(2025) 186 mellékletének II. listáján szereplő országokat biztonságosnak tekintik (Banglades, Kolumbia, Egyiptom, India, Koszovó, Marokkó, Tunézia), akkor annak az lehet az elsődleges következménye, hogy megtagadják a menedékjogot az ezekből az országokból érkező kérelmezőktől.